

Totalt alla raser

Hundarna blir äldre över tid

Över 90 procent blir äldre än fem år idag, och två tredjedelar av alla hundar blir över 10 år gamla. 1995 avled 4,4 procent av hanhundarna, 2002 avled 3,9 procent, en minskning med drygt 11 procent. Andelen tikar som dog har minskat från 3,7 procent 1999 till 3,1 procent 2002.

Större veterinärbesök allt vanligare

Tikar gör generellt sett fler större veterinärbesök, och lever något längre än hanhundarna. Vid fyra års ålder sker ett trendbrott; innan dess gör hanhundarna i högre grad minst ett veterinärbesök på ett år, sedan växlar det till en högre andel tikar hos veterinären.

Liten hund lever längre

Norrbottenspets, bichon havanais och siberian husky är de friskaste hundarna bland de 101 vanligaste hundraserna, med lägre risk för både för dödsfall och veterinärbesök varje år. Små hundar är generellt mer sällan hos veterinär än större raser. Andelen årliga dödsfall bland de små raserna är också mindre bland de mindre hundarna.

Generellt lever mindre raser längre och mycket stora raser har kortare livslängd. Så det är inte överraskande att bland de raser som har högst chans att leva tills de blir tio år (bland de 100 vanligaste försäkrade hundarna mellan år 1995-2002) finns cairn terrier, border terrier, whippet, dvärgschnauzer och tibetansk terrier (över 84 procent överlever 10 år).

Vissa större hundar finns bland dem som har minst 75 procent chans att nå tio års ålder; golden retriever, labrador, rhodesian ridgeback och kleiner münsterlander.

Bland de raser som har lägst chans att nå tio års ålder finns många mycket stora raser; irländsk varghund (nästan 90 procent av hundarna dör innan de blir tio år) grand danois, st bernardshund, leonberger och new foundland, berner sennen och dobermann.

Flatcoated retriever, schäfer, tysk jaktterrier och finsk stövare är några raser som bara har 55 procents chans att leva i tio år.

Vanligaste kända dödsorsaken: trafikolyckor

Den vanligaste kända dödsorsaken bland hundar är trafikolyckor (0,2 procent 2002 eller knappt 1500 hundar varje år), näst vanligast är epilepsi (0,12 procent eller knappt 900 hundar årligen). Hanhundar dör något oftare i trafikolyckor än tikar. Samma förhållande gäller för epilepsi.

Risken för dödlig sjukdom före 10 års ålder minskar

Risken för dessa dödsorsaker minskar dock över tid. Bland de 20 vanligaste dödsorsakerna är sjukdom i hjärtklaffarna den enda som ökar, om man ser till alla hundar totalt. Nästan 7 procent av alla hundar som avled mellan 1995-2002 avled på grund av hjärtsjukdomar.

Minst ett större veterinärbesök för var fjärde nioåring

Veterinärbesök blir mer frekventa ju äldre hunden blir. Efter nio års ålder gör nästan var fjärde hund minst ett större veterinärbesök årligen. Det kan jämföras med en hund mellan två och tre år, där cirka 11,2 procent av hundarna beräknas göra ett veterinärbesök under ett års tid.

Diabetes drabbar tikar hårdare

Diabetes som dödsorsak bland hundar totalt, är nästan dubbelt så vanligt bland tikar som hos hanhundar (siffror över tid), och den 11:e vanligaste dödsorsaken bland hundar totalt. Diabetes förekommer inte på listan bland de 20 vanligaste diagnoserna hos veterinär.

Cancer i olika former vanligt hos hundar

Fem av de 20 vanligaste dödsorsakerna är någon form av cancer. Vanligast är tumörsjukdom i lymfknutorna. Liksom diabetes är dödsfall på grund av cancer i olika former vanligare hos tikar än hos hanhundar. Om alla olika former av cancer klumpas ihop är cancer den vanligaste dödsorsaken bland hundar (vanligare än trafikolyckor).

... men hjärtfel är vanligare hos hanhundar

Dödsfall på grund av hjärtmuskelsjukdomen kardiomyopati däremot, är dubbelt så vanligt bland hanhundar som bland tikar.

Livmoderinflammation vanligaste diagnosen

Trots att endast tikar kan drabbas av livmoderinflammation, är det den vanligaste diagnosen totalt sett, vid ett större veterinärbesök. De i särklass vanligaste orsakerna till ett besök hos veterinären för tikar är livmoderinflammation och juvertumörer. Nästan 10 000 tikar riskerar att få besöka veterinär för någon av dessa sjukdomar varje år.

Hudtumör vanligast hos hanhundar

Den vanligaste orsaken för att gå till veterinär för hanhundar är hudcancer.

Tax

Diskbråck vanligaste dödsorsaken för taxen

Den vanligaste dödsorsaken för taxar är diskbråck. Av alla taxar som gick bort under tiden mellan 1995 och 2002 hade drygt 17 procent diagnosen diskbråck. Andelen taxar som avlider av diskbråck har ökat något mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002. Diskbråck är åtta gånger vanligare hos taxar än hos genomsnittshunden.

Diskbråck även vanligaste anledningen till veterinärbesök för taxar

Andelen hundar som uppsöker veterinär på grund av diskbråck ökar över tid. Risken för ett veterinärbesök av den anledningen var 1,65 under perioden 1995-1998, men 1,88 under perioden 1999-2002, alltså en genomsnittlig ökning med cirka 14 procent.

Taxen olycksdrabbad

En tredjedel av taxarnas dödsfall beror på trafikolyckor, att de blir påkörda av ett tåg, drunkning eller att de försvinner – under jakt eller på annat sätt.

Trafikolyckor vanligare bland taxar än snittet

Den näst vanligaste dödsorsaken – trafikolyckor – drabbar taxen i nästan dubbelt så stor utsträckning än genomsnittshunden. Död genom trafikolycka är också något vanligare bland hanhundar än tikar.

Taxen försvinner under jakt

Som fjärde vanligaste dödsorsak kommer något oväntat ”försvunnen under jakt” för taxen, 0,15 procent av taxarna dödförklaras årligen av den anledningen. Detta kan jämföras med genomsnittet för alla hundar, som är 0,03 (drygt 200 stycken) per år.

Färre taxtikar än taxhanar dör varje år

Varje år dör cirka 3,5 procent av alla taxhanar, att jämföra med 2,6 procent av alla taxtikar.

Taxtikarna oftare till veterinär än taxhanar

Intressant att notera är att det är fler taxtikar som gör minst ett större veterinärbesök en gång på ett år; 15,2 procent hanar att jämföra med 14,2 procent tikar. Den vanligaste orsaken till ett veterinärbesök på grund av sjukdom för tiken är juvertumör.

Taxarna mer sällan till veterinär än genomsnittliga hunden...

Generellt är andelen taxar som gör ett omfattande veterinärbesök på grund av sjukdom mindre än för den genomsnittliga hunden, och det gäller i alla åldrar förutom 11 till 13 år. I det åldersintervallet gör cirka 22 procent av alla hundar, liksom taxar, minst ett omfattande besök till veterinären om året på grund av sjukdom eller skada .

... men oftare och oftare

Mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002 ökade dock antalet omfattande veterinärbesök för taxarna med nästan 24 procent. Ser man på genomsnittshunden, har andelen som besökt veterinär en eller fler gånger per år ökat med cirka 18 procent.

Labrador

Labradortiken blir äldre

Generellt kan sägas att alla hundar blir äldre, men det är speciellt tydligt hos labradortiken; andelen labradortikar som överlevde sin tioårsdag ökade från 74 procent till 78 procent mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002.

Färre labradorer förolyckas i trafiken

Trafikolyckor, som under perioden 1995-1998 toppade listan över dödsorsaker för labradorer, har minskat markant till perioden 1999-2002 – från 0,12 procent av labradorerna tidigare till 0,07 procent. Det kan jämföras med andelen 0,2 procent för alla hundar (cirka 1400 hundar) som varje år avlider i trafikolyckor.

Artros – vanligaste dödsorsaken men ovanlig diagnos hos veterinären

Artros i armbågen är den vanligaste dödsorsaken för labradorer, mer än fyra gånger vanligare än för genomsnittshunden. Intressant är att artros i armbågen endast är den 18:e vanligaste diagnosen vid ett större veterinärbesök. Labradorhanen avlider dubbelt så ofta som labradortiken på grund av sjukdomen.

Labradoren höjer snittet för veterinärbesök

Den genomsnittliga labradorägaren går något oftare till veterinären på grund av en mer omfattande sjukdom eller skada jämfört med den genomsnittliga hundägaren. Detta gäller åtminstone i jämförelse upp till åtta års ålder. Andelen labradorer som besöker veterinär har ökat över tid i alla åldrar. I åldern åtta-nio år har andelen labradorer som gör ett mer omfattande besök till veterinären minst en gång på ett år ökat från knappt 20 procent till över 25 procent.

Labradoren lever längre än genomsnittshunden

Labradoren löper också mindre risk att avlida generellt; under perioden 1995-2002 avled cirka 3,9 procent av den totala hundpopulationen årligen, medan motsvarande andel labradorer uppgick till 2,6 procent.

Hudtumörer vanligaste veterinärdiagnosen – ökar kraftigt

Andelen labradorer med hudtumörer har ökat från 0,99 procent till 1,45 procent mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002, att jämföra med en något ökande trend också för genomsnittshunden som ökat från 0,8 procent till 1,07 över samma perioder. Tikar och hanhundar drabbas i ungefär lika stor utsträckning av hudtumörer.

Labradortiken friskare

De sjukdomar som vanligen drabbar labradorer drabbar hanhundarna i större utsträckning. Diagnoser som till exempel hudinflammation och sårskador, bett och andra liknande hudskador är nästan dubbelt så vanligt hos hanhundar som hos tikar.

Jämthund

Jämthund mycket sällan till veterinären

Av alla 101 studerade raser hamnar jämthunden på plats 98 på rankingen över totalt antal veterinärbesök, där 101 är den som går mest sällan. Endast norrbottenspets (plats 101), finsk spets (plats 100) och bichon havanais (99) går mer sällan till veterinären. Tikar går något oftare till veterinär.

Hanhunden överlever tiken

Jämthunden avviker från genomsnittshunden genom att färre hanhundar än tikar avlider i varje ålderskategori efter att ha fyllt två år. Skillnaden är som störst när jämthunden är sex år gammal, under det levnadsåret avlider 8,5 procent av tikarna men endast 5,4 procent av hanarna. För genomsnittshunden är motsvarande siffror 4,1 procent (av tikarna avlider) mot 5,1 procent (av hanarna avlider).

Epilepsi vanligaste dödsorsaken

Av alla jämthundar som avled under perioden 1999-2002 dog nästan 12 procent av epilepsi. Omvänt kan sägas att 0,33 procent av jämthundarna dör av epilepsi, som är vanligare hos hanhundar än hos tikar.

Diabetes – mer vanlig hos tiken

Skillnaden mellan andelen hanhundar och tikar som dör av diabetes är anmärkningsvärd; 0,02 procent av hanhundarna att jämföra med 0,43 procent av tikarna. Genomsnittet för alla hundar ligger på 0,05 procent .

Jämthundens vanligaste diagnoser tisksjukdomar

De två vanligaste diagnoserna hos jämthunden drabbar bara tikar; livmoderinflammation och juvertumör. Trots detta toppar diagnoserna den totala listan med 0,7 procent drabbade jämthundar årligen (livmoderinflammation) respektive 0,57 procent (juvertumör). Båda sjukdomarna är dock vanligare hos den genomsnittliga hunden än hos jämthunden.

Sårskador, bett och andra liknande hudskador

Den tredje vanligaste diagnosen är sårskador, bett och andra liknande hudskador som hanhundarna drabbas av i nästan dubbelt så hög utsträckning som tikar. Andelen jämthundar som får sårskador, bett och andra liknande hudskador har dessutom nästan fördubblats mellan de två undersökta tidsperioderna; från 0,37 procent 1995-1998 till 0,6 procent 1999-2002.

Hudskador är dock vanligare hos den genomsnittliga hunden än hos jämthunden. Risken för jämthundar är som störst i ett till tvåårsåldern, då nästan en procent fick diagnosen under tidsperioden 1999-2002.

Schäfer

Vanlig dödsorsak allt ovanligare hos Sveriges populäraste hund

Andelen schäfrar som dör av höftledssjukdomen höftledsdysplasi, den vanligaste dödsorsaken, minskar. Mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002 minskade andelen dödsfall relaterade till sjukdomen med över 25 procent. Schäfern löper ändå 80 procent högre risk att avlida av höftledsdysplasi än genomsnittshunden.

Lägre dödlighet bland schäfertikar

Av de 20 dödsorsaker som Agria undersökt, vilket representerar ungefär hälften av samtliga dödsorsaker, är 15 av orsakerna vanligare hos schäferhannar. 7.2% av hanhundarna dör varje år, jämfört med 5.2% av honorna.

Vanligare med veterinärvård till Sveriges populäraste bästis

Det har blivit allt vanligare att ta Sveriges populäraste hund, schäfern, till veterinären på grund av svårare sjukdom eller skada. Mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002 ökade antalet större veterinärbesök för schäfrarna med nästan 15 procent.

Juvertumör vanligaste sjukdomen hos schäfern

Tumör i juver är den vanligaste orsaken till varför schäferägare gör ett större veterinärbesök. Under mätperioden 1995-2002 besökte 1,19 procent av schäfrarna en veterinär för juvertumör årligen. Detta kan jämföras med andelen 0,88 procent för genomsnittshunden. Juvertumör kan endast drabba tikar.

Kliande schäfer kan behöva professionell hjälp

En av de 20 vanligaste orsakerna till varför schäferägaren uppsöker veterinär för sin hund är klåda. Andelen schäfrar som behandlas för klåda ökar också över tid. Öroninflammation, hudcancer och skador på huden är andra orsaker till veterinärbesök.

Tikarna generellt friskare

Alla diagnoser utom tre, juvertumör, livmoderinflammation och talgkörtelinflammation bland de 20 vanligaste diagnoserna, förekommer i högre grad hos schäferhannar än hos tikar. Störst är skillnaden mellan könen vid diagnoserna halt och analfistlar, där risken är dubbelt så stor att drabbas om man är hane jämför med tik.

Golden retriever

Golden retriever säkra i trafiken

I relation till andelen hundar som totalt sett dör i trafiken, 0,19 procent årligen, är golden retrievern säker; andelen som dör i trafiken är endast 0,06. Det innebär alltså att risken för att genomsnittshunden dör i trafiken är tre gånger högre än för en golden retriever.

Vanligaste dödsorsakerna ännu vanligare hos andra

Av de 20 vanligaste dödsorsakerna för en golden retriever är 19 ännu vanligare hos genomsnittshunden. Störst är skillnaden i trafikolyckor och hjärtsjukdomar. Endast död på grund av tumörsjukdom i lymfknotor är vanligare hos golden retriever (se nedan) än hos genomsnittshunden.

Mer än fyra av fem golden retrievers överlever 10 år

Över 81 procent av alla golden retriever blir minst 10 år gamla. Siffran för genomsnittshunden är lägre, cirka 70 procent.

Kraftig minskning av epilepsirelaterade dödsfall hos golden retriever

Epilepsi är en av de vanligaste orsakerna varför en hund avlider. Hos golden retriever har antalet epilepsirelaterade dödsfall minskat med nästan 45 procent mellan perioderna 1995-1998 och 1999-2002. Risken för dödsfall på grund av epilepsi är något mindre för en golden retriever än för genomsnittshunden.

Var fjärde golden retriever gör större veterinärbesök vid 10 års ålder

Under perioden 1999-2002 gjorde var fjärde golden retriever minst ett större veterinärbesök årligen från nio års ålder.

Tumörsjukdom i lymfknotor vanligaste dödsorsaken för golden retriever

Förekomsten av tumörsjukdom i lymfknotor minskar dock över tid, liksom förekomsten av epilepsi. Ändå är det den vanligaste dödsorsaken, med en andel avlidna golden retrievers på 0,14 procent årligen. Andelen är något högre än den för genomsnittshunden (0,11 procent).

Livmoderinflammation vanligaste orsaken till veterinärbesök

Golden retrievern löper betydligt större risk att få uppsöka veterinär på grund av livmoderinflammation än genomsnittshunden. Risken är generellt högre ju äldre hunden blir, och risken ökar över tid. Endast tikar drabbas av livmoderinflammation.

ANDEL HUNDAR SOM ÖVERLEVER FEM RESPEKTIVE TIO ÅR

1999–2002	Alla raser	Schäfer	Labrador	Golden Retriever	Jämthund	Tax
Andel hundar som blev minst 5 år gamla	89%	82%	93%	94%	87%	91%
Andel hundar som blev minst 10 år gamla	68%	52%	78%	81%	60%	75%

DE VANLIGASTE DIAGNOSERNA VID ETT STÖRRE VETERINÄRBESÖK I OLIKA ÅLDRAR 1995–2002

Ålder	0–1 år	1–2 år	2–3 år	3–4 år
Schäfer	Hudskador	Akut tonsillit	Hudskador	Hudskador
Golden Retriever	Halt	Hudskador	Hudskador	Livmoder-inflammation
Labrador Retriever	Halt	Hudskador	Hudskador	Hudinflammation
Jämthund	Hudskador	Hudskador	Hudskador	Hudskador
Tax	Magtarminfektion	Magtarminfektion	Magtarminfektion	Diskbräck

Ålder	4–5 år	5–6 år	6–7 år
Schäfer	Livmoder-inflammation	Juvertumör	Juvertumör
Golden Retriever	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation
Labrador Retriever	Livmoderinflammation och juvertumör	Livmoderinflammation och juvertumör	Livmoderinflammation juvertumör
Jämthund	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation
Tax	Diskbräck	Diskbräck	Diskbräck

Ålder	7–8 år	8–9 år	9–10 år
Schäfer	Juvertumör	Juvertumör	Juvertumör
Golden Retriever	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation	Livmoder-inflammation
Labrador Retriever	Livmoderinflammation och juvertumör	Livmoderinflammation och juvertumör	Livmoderinflammation och juvertumör
Jämthund	Livmoder-inflammation	Juvertumör	Juvertumör
Tax	Juvertumör	Juvertumör	Juvertumör

Materialet avser hundar upp till tio år som är försäkrade hos Agria Djurförsäkring (cirka 200 000 hundar). Veterinärbesöken avser dem där kostnaden överstiger självrisk. För mer information, kontakta Cina Seidefors, 073-964 20 01 eller cina.seidefors@agria.se. För bilder, se www.agria.se/hundstatistik.